

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
 PLATA LIBERTATEI BRAŞOV. —
 TELEFON 226.
 Abonament anual 860 lei.
 Pentru străinătate 800 lei.
 Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţlu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
 tine, la libertate, legalitate şi cinste.

MULŢĂMESC

Primirea, pe care Braşovul li-a făcut-o foştilor luptători aliaţi în ziua de 21 Septembrie, va fi înscrisă în istoria acestui oraş drept unul din cele mai importante acte ale sale.

Superba horă din faţa liceului „Andrei Şaguna”, în care a culminat această primire şi la care îşi dăduse aşa de bogat concursul şi natura însăşi, a mişcat şi a sguđuit până la paroxism sufletele celor cari au văzut-o.

Din însărcinarea comisiei, care a organizat această serbare, mai mult: din porunca unui îndemn, care răstrânge un sentiment, ce e al naţiei însăşi, mulţămesc *junilor* şi tuturor organizatorilor pentru româneasca, frumoasa şi neuitata lor contribuţie, mulţămesc acelor femei din Schei şi conducătoarelor lor, cari au reuşit prin înfăţişarea lor şi a splendidelor costume naţionale să smulgă admiraţia oaspeţilor noştri şi să înalte prestigiul naţiei mai mult decât sute de articole şi discursuri.

Mulţămesc apoi armatei noastre, totdeauna gata de a înţelege rosturile cauzelor mari şi în special d-lui general Olteanu pentru aşa de preţioasă contribuţie pusă cu atâta înalt devotament în slujba succesului acestor solemnităţi.

Mulţămesc fraţilor voluntari din judeţ şi în special acelora, cari ca cei din Sânpretru s-au prezentat în frumosul port românesc şi călări.

Mulţămesc autorităţilor, cari fără precupeţire şi-au dat întreg concursul.

Şi în sfârşit mulţămesc întregii populaţii româneşti din Braşov, care a înţeles aşa de bine rostul acestei serbări reuşind să-i dea strălucirea, din care naţia va avea cel mai meritat profit moral.

D. Voicu Nişescu.

Peste voinţa ţării nu se mai trece

Alaltăeri, Duminecă a avut loc alegerea de senator, în locul devenit vacant, la Năsăud.

Rezultatul alegerii a adus în senatul ţării încă un membru al Partidului naţional-ţărănesc, al cărui candidat d-l dr. Rogneanu a întrunit opt mii-saptesute-patruzeci şi şase de voturi. Marile speranţe ale fripturistului averescan Victor Moldovan — om din loc cu multe legături şi cunoştinţe, — s'au plecat în faţa a una mie şi nici o sută de voturi; iar candidatul minoritar sas a avut două mii opt sute şasezeci şi şase de voturi.

Alegerea dela Năsăud e semnificativă.

Liberalii, „cei tari şi cu imensa popularitate”, cunoscând situaţia şi temându-se de ruşinea ce-i aştepta, n'au avut curaj să se prezinte cu un candidat în faţa alegătorilor. În schimb, bazându-se pe puterea administrativă pendentă de cheremul guvernului, s'au hotărât să dea concursul candidatului averescan.

Nu, doar, că vedeau în acesta meritele unui bărbat, care ar face cinste Corpurilor legiuitoare — îl cunoşteau doară pe omul fripturii!; — ci din alte două motive:

1. Fiindcă ei, temându-se să-şi pună candidat, au căutat să-şi de concursul administrativ unui altuia;

2. Fiindcă, suferind de boala de a ascunde popularitatea Partidului naţional-ţărănesc, mai bine s'au aliat cu duşmanii lui. Rezultatul alegerii a tras însă dungă peste socoteala cârciumarilor politici.

Alegătorii şi-au spus cuvântul, care singur indică voinţa celor chemaţi să trimită reprezentanţi în Corpurile legiuitoare. Despuţerea urnii a fost un trăznit pentru cei-ce mereu au fost şi au rămas duşmani ai voinţei populare.

Aproape nouă mii de voturi ale Partidului naţional-ţărănesc făcă infima minoritate a voturilor candidatului averescan, sprijinit de guvernul liberal, trebuie să rămână un *memento* — nu pentru calculatorii disperai ai desnădejdiei liberale, căci n'ai ce aştepta de unde lipseşte rezonul — ci pentru acel factor, care are datoria să vadă, să judece şi să tragă concluzii din ceea-ce vede, — pentru ca să nu se înşele nici pe sine şi nici poporul, atunci, când sufragiul universal este chemat să se rostească.

Votul Năsăudului este nu numai cuvântul Ardealului ci al ţării întregi, care nu mai poate înghiţi tragerea pe sfoară a două partide, cari de formă se urăsc de moartă, dar, cari, pentru aranjarea intereselor de partid se sărută şi se recomandă reciproc în faţa succesiunilor de guvern.

S a sălurat ţara de acte figăneşti şi e ahtiată după omenie şi cinste!

În desnădejdea cu care guvernul a pornit la Năsăud lupta în contra Partidului naţional-ţărănesc, — nu mai amintim şirul tuturor ilegalităţilor! — nu s'a sfîşit să dea drum organelor administrative, ca să calce imunitatea parlamentară şi să sechestrze deputaţi ai Partidului Naţional-Ţărănesc. Şi-a desfăşurat după cunoscutul sistem toată mizeria-i măestrie electorală.

Dar poporul nu s'a lăsat nici înşelat nici intimidat! Şi-a spus cuvântul aşa cum îi dicta inima. Şi aceasta este inima ţării!! Sunt urgisiţi şi liberalii şi ave-

rescanii. Ţara pretinde să-şi aibă un guvern al ei şi nu al intereselor de partid.

Dovada e dată şi partidul chemat se cunoaşte.

Aceasta este dorinţa şi cuvântul factorului constituţional chemat să-şi spună voinţa prin urnă, ... cuvântul poporului!!

Şi dacă al doilea factor constituţional nu vrea să fie duşman al celui dintâi, are patriotica datorie de a nu se opune voinţei acestuia, ci de a vrea şi a purcede aşa cum vrea ţara.

În faţa situaţiei politice a ţării, înalta Regenţă are puncte prea vorbitoare, din cari poate trage concluzii.

A ţine seamă de acestea în-

semnează a-şi face datoria conform dorinţei şi nevoilor ţării!!

Contrarul?

E vorbă grea! Dar interesele ţării şi datoria patriotică ne silesc s'o spunem:

Să nu silească pe celălalt factor constituţional să-i calce voinţa la fel!!

Căci poporul rabdă, dar nu până la infinit!!

Cuvântul Năsăudului este un ecou al Alba-Iuliei.

Năsăudenii au strigat din nou în numele voinţei milioanele de cetăţeni ai ţării:

Peste noi nu se trece!

Trăiască Năsăudenii şi toţi cari simt pentru ţară, ca ei!!!

F. I. D. A. C-ul la Braşov.

În timp ce distincii delegaţi ai Fidac-ului sunt azi în drum spre patriile lor îndepărtate, noi Braşovenii stăm încă sub covârşitoarea impresie ce ne-a rămas în urma vizitei foştilor luptători aliaţi la Braşov.

O zi ca'n poveşti.

Deşi zi de muncă, autorităţi foşti luptători, şi foşti voluntari şi particulari şi-au dat mâna contribuind din toate puterile lor şi cu însufleţire sinceră la primirea făcută, care a impresionat atât de mult pe iubii oaspeţi, încât mullora din ei ziua de Vineri, 21 Septembrie, le-a părut — după repeşitele declaraţii făcute în public — ca o zi din poveşti...

Şi, într'adevăr, a fost o zi ca în poveşti: Deşi zi de toamnă, soarele a împrăştiat încă în orele dimineţii negura obicinuită pe care o avem în acest anotimp la Braşov, încât pe la orele 8 dimineaţa întreg oraşul era scaldat într'o mare de lumină, având un aspect într'adevăr sărbătorec prin numeroasele drapeluri naţionale şi aliante cari fâlfâiau de pe edificiile caselor şi prin ghirlandele de verdeaţă şi alte decoruri, în care erau îmbrăcate edificiile publice, pe unde avea să treacă cortegiul: edificiul primăriei, Sfatul, Casa cercuală şi liceul A. Şaguna.

Primirea.

După itinerarul stabilit înainte cortegiul automobilelor, cari aduceau pe Fidac-işti dela Sinaia, unde cu o zi mai înainte fuseseră primii de Familia Regală în frunte cu Regina Maria, Regele Mihai şi Principesa-mamă, — avea să sosească la ora 10.15 a. m. la vama oraşului (Str. Fântânei) unde primăria ridicase un frumos arc de triumf îmbrăcat în drapele şi verdeaţă purtând salutul de binevenire în limba franceză.

Din cauză însă că la Predeal li s'au dat foştilor luptători explicaţii asupra luptelor, cari au avut loc în 1916 la vechea graniţă a României, cortegiul a întârziat sosind cu o oră întârziere la bariera oraşului, prin care fapt toate punctele de program

au suferit o întârziere de 1—2 ore.

Pe la orele 9 dim. au sosit la bariera membrii comitetului de primire din Braşov ai Fidac-ului în frunte cu d-l dep. Voicu Nişescu, delegaţii Uniunii Ofiţerilor i. r., delegaţii U. F. V. şi ai corpului din Siberia. Dintre autorităţile civile s'au prezentat la faţa locului d-l prefect de poliţie Ghinea, care, ajutat de un mare aparat poliţienesc, a menţinut perfectă ordine în decursul traversării oraşului de către cortegiul până la liceul A. Şaguna şi înapoi. A mai fost de faţă noul prefect al judeţului, d-l Strat, senatorul Ionică, membrii comitetului Fidac-ului sosiţi dela Sinaia cu o oră înainte: d-l prof. Cădere, avocat Buinea, precum şi alt public numeros.

Lângă arcul de triumf ocupase loc încă des de dimineaţă echipa călare a foştilor voluntari, îmbrăcaţi în cămeşi naţionale, aparţinători organizaţiei Sânpetru cu noul lor drapel şi anume:

Preşedinte: Neculae Buştea, stegarii Neculae Drăghici şi Zamfir Răşnovean; membrii: Dumitru Creanga, Ioan Răşnovean, Neculae Muntean, Zaharie Vasilecoi, Vasile Biriş, Ştefan Muntean, Traian Stroe, Neculae Lungu, Toma Ţirea şi Vasile Vărgău.

La ora 9½ au început să sosească grupurile junilor călări, ocupând locul dincoace de poarta de triumf în următoarea ordine: Junii tineri, Junii bătrâni, Dobrobanţii, Curcanii, Braşovechenii, Roşiorii, şi Junii albi cu vâtafii şi gradele lor în număr de 120.

La ora 11 semnalându-se sosirea oaspeţilor, comitetul de primire cu întreg publicul, s'a aşezat în semicerc în faţa arcului triumfal. În uralele mulţimei coboară din primele automobile d-l general I. r. Moşoiu, membrii biroului Fidac-ului în frunte cu preşedintele de onoare Marcel Heraud, colonelul jugoslav Milan Radossaviljevici etc.

Salutul în numele oraşului.

După prezentările făcute, oaspeţii au fost salutaţi în numele

oraşului de d-l dep. Voicu Nişescu cu următoarele cuvinte rostite în limba franceză:

Domnule Preşedinte,
 Iubiţi oaspeţi!

În numele oraşului Braşov, cetatea istorică, care cea dintâi a avut fericirea să acleme desrobirea neamului românesc şi să sărbătorească victoria aliaţilor, Vă zic: Bine aţi venit!

Acest oraş a fost socotit şi în trecut ca o parte a sufletului românesc, el a fost moralmente mereu încadrat în ideea de stat român.

Domniile principatelor române l'au avut adeseori în stăpânirea lor. El e cunoscut ca unul din centrele cele mai de seamă ale culturii, economiei şi conştiinţei naţionale române.

Populaţia acestei cetăţi Vă primeşte cu căldură, cu entuziasm şi emoţie. Ecoul bucuriei sale se resfrânge asupra Ardealului întreg, care prin glasul ei Vă mulţameşte pentru marea contribuţie, pe care voi foşti luptători aliaţi aţi dat-o ca el să devie liber.

Sosiţi aci, veţi putea afla că munţii Carpaţilor au fost înfrânţi de flacăra conştiinţei de neam a unui popor, care esle unul şi acelaş dela Nistru până la Tisa şi că aceşti munţi şi-au recăştigat rolul lor istoric şi firesc: ei sunt şira spinării României Mari, care va dăinui atâta vreme cât vor dăinui; şi ei şi în ţcare ţările voastre vor avea pentru toate vremurile un tovarăş credincios în apărarea tratatelor, făurite cu sângele morţilor noştri, în apărarea păcii, a dreptului şi libertăţii popoarelor.

Trăiască Fidac-ul!

Într'o entuziastă alocaţiune improvizată d-l Heraud, preşedintele Fidacului, răspunde că venind din Sinaia spre Braşov a constatat că nu mai există frontieră, că ea a dispărut pentru totdeauna şi că poporul românesc unit se înşiră printre celelalte popoare civilizate luându-şi meritatul loc de prestigiu şi mărire.

Iar d-l Stepanovici, reprezentantul foştilor luptători sârbi

croai și sloveni, cărora le revine onoarea națiunii de zi răspunde făcând un scurt rezumat istoric al trecutului celor două popoare: sârb și român, cari s'au găsit întotdeauna alături în lupta pentru dezrobirea națională și cari într-o strânsă alianță și prietinie sunt garanția cea mai sigură pentru asigurarea pe veci a ființei celor două state: România-Mare și regatul sârb, croat și sloven.

Ambii oratori au îmbrățișat apoi în uralele mulțimei pe d-l Voicu Nițescu.

Trecerea co-tegiului prin oraș.

S'a format apoi cortegiul având în frunte echipa junilor albi și echipa foștilor voluntari din Sânpetru. Celelalte echipe de juni au încadrat automobilele oaspeților, călărind în dreapta și în stânga, iar Junii roșiori au închis cortegiul.

Aranjarea cortegiului ca și încadrarea automobilelor cât și serbarea populară din fața liceului A. Șaguna a fost încredințată d-lor Emil Socaciu și Dumitru Marcea, președintele și vicepreședintele Junilor bătrâni, cari au deschis cortegiul într'un automobil, achitându-se și de asistat în mod splendid de greaua însărcinare pe care și-au luat-o.

Cortegiul a parcurs în cea mai perfectă ordine și în asistența a mii de oameni însurșiți de-alungul străzilor: Strada Fântanei, strada Porții, Piața Libertății, Târgul cailor până în Piața Berthelot în fața liceului „A. Șaguna”, unde oaspeții au fost așteptați de corpul ofiteresc în frunte cu d-l general de divizie M. Olteanu, comandantul corpului V de armată, de d-nii generali Butunoiu, dr. Popovici, de grupurile foștilor voluntari și luptători din orașul și județul Brașov, de reprezentantele societăților feminine din Brașov îmbrăcate în admirabile costume naționale în frunte cu președinta U. F. R. d-na Maria Baiulescu, de tinerimea școlară de ambele sexe, între cari s'au remarcat elevele orfelinatului și de un public numeros.

In fața liceului „A. Șaguna”.

Oaspeții au fost primiți aici de d-l general Olteanu cu întreaga asistență în aclamațiile mulțimei, trecând pe tribuna ridicată și îmbrăcată în verdeață, unde oaspeților li s'au oferit flori de câră doamnelor române și de câră un frumos grup de femei îmbrăcate în bogatele costume tradiționale din Scheiul-Brașovului. Li s'a oferit deasemenea oaspeților un număr ocazional al ziarului „Gazeta Transilvaniei” apărut pe hârtie velină și cu clișee, imprimat în limba franceză, engleză și română. Ambele atențiuni au produs o vădită impresie între oaspeți.

Serbarea populară din fața liceului „A. Șaguna” a fost introdusă cu defilarea Junilor-călări după grupuri și a foștilor voluntari călări din Sânpetru în fața tribunei cu oaspeții. Junii și voluntarii au defilat frumos în sunetele muzicii militare, iar unii dintre ei au tras focuri din pistoale. Cortegiul mândru a fost aclamat și aplaudat de oaspeți și public.

Descălecând Junii și voluntarii în curtea liceului „A. Șaguna”, au eșit în rânduri de câte 4 prin portalul liceului purtând în frunte drapelele societăților și trecând din nou în pas de defilare în fața tribunei. S'au început apoi dansurile obicinuite din Schei: Hora junilor cu aruncarea buzduganului, hora cea mare d-n Șaguna în care s'au prins femeile și o parte din public, Băzba și Brăul vornice: Voia bună, Frățietatea și însușirea erau alături de mare încât însuși popularul nostru general d-l Marcel Olteanu și

cățiva dintre oaspeții sireini s'au cîntat în mandria lor în adevărate mulțimi. Fostul voluntar din Sânpetru cu doborâre în înfrățite deasemenea în costume naționale, elevele orfelinatului precum și alți voluntari au format deasemenea grupuri frumoase de dansatori contribuind la bucuria generală.

Serbarea aceasta intrădeavăr pitorească — prin varietatea costumelor, a căror fluturii și cusături în aur și argint, a căror salbe de aur străluciau feeric în bătaia razelor solare; prin locul fericit ales la poalele Tâmpiei, în fața Groaver-ului istoric, în a cărui cimitir își doarme somnul de veci bardul redeşptării noastre naționale Andrei Mureșanu alături de alți înaintași și luptători ai neamului; în fața liceului istoric al Brașovului — a impresionat profund întreaga lume lăsând în sufletele oaspeților urme neșterse...

Terminându-se serbarea oaspeții au fost conduși la biserica Sf. Nicolae, unde părintele I. Prișcu i a binevenat dând unele explicații oaspeților din trecutul acestei biserici istorice, pe cari le-a tâlmăcit în limba franceză d-l inginer Măzgăreanu. Timpul fiind înălțat, s'a renunțat la vizitarea altor instituții publice, oaspeții fiind conduși la otelul Coroana, la banchet.

Banchetul.

În vasta grădina a otelului „Coroana” frumos decorată cu flori și drapelele statelor aliate s'a început la ora 2 1/2, d. a. banchetul, la care au participat vreo 170 persoane: delegații P. I. dacului, autoritățile și reprezentanții societăților din Brașov.

Discursul d-lui general Olteanu.

D-l general Olteanu, comand. corp. 5 armată, și președintele mesei a luat cel dintâi cuvântul și ridicând paharul a închinat pentru M. S. Regele Mihai I al României mari.

Apoi într'o impecabilă franțuzească a pronunțat un adevărat discurs ca formă și fond, care a impresionat profund pe toți cari înțelegeau limba franceză și cari l-au răsplătit cu frenetice și îndelungate aplauze. D-sa în cuvinte înflăcârate și bine simțite a arătat cum poporul Român, de când a luat ființă pe aceste meleaguri, așezate în calea atâtor năvăliri barbare, n'a încetat o clipă, d'a lungul veacurilor să lupte pentru libertatea și independența sa necontenit amenințată.

Și că întotdeauna, sub Voivozii săi cei mai renumiți ca Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și alții a fost avangarda armatelor Europei în lupta Crucii contra Semilunii.

Revenind la războiul mondial arată cum am intrat în luptă pentru întregirea neamului nostru și cu conștiința deplină că îndeplinim acelaș rol de avangardă și apărătoare a civilizației europene.

Și că în viitor, cu toate că nu mai avem nimic de revendicat, suntem gata a intra ori când în luptă alături de aliații noștri, pentru a juca cu aceeași ardor rolul nostru de avangardă, impus de providență pentru apărarea libertății, justiției și civilizației omenirii în Sud-Estul Europei.

Domnul General termină discursul închinând în sănătatea reprezentanților F. I. D. A. C.-ului veniți în țara noastră.

Discursul d-lui Marcel Heraud Președinte de onoare al F.I.D.A.C.-ului

Răspunzând d-lui general Olteanu d-nul Heraud vioi, simpatice și focos, spune în esență următoarele:

Războiul mondial a fost lung și greu. Cu toții am luptat; cu

toții am suferit. Nimeni însă n'a suferit atât cât eu îndurat Români.

De ziua noi Franțezii, în toate împrejurările dificile din acel războiu, n'am fost nici odată singuri; am avut totdeauna lângă noi pe a-nicii Englezi și Americani, — și destul de aproape pe frații Italiani.

Românii nu numai că au fost departe de noi-dar, în momente — la cele mai grele ale războiului nu numai că nu au fost ajutați oi au fost chiar trădați de singurul aliat care se găsea lângă ei.

În tunete de aplauze ridică paharul pentru Români și prosperitatea României Mari.

Discursul d-lui Colonel Radossavlijevitich.

Într'o finută merțială și foarte înflăcărat, d-l Colonel a ținut un discurs în limba jugoslavă.

Acest discurs a fost tradus imediat în limba franceză de către d-l Stephanovici, un alt membru al delegației jugoslave.

Iată în linii generale conținutul acestui discurs:

Domnul Colonel arată cum, dela începutul istoriei lor, Sârbii și Români s'au înțeles, au fost prietini și de multe ori au luptat împreună contra aceluiaș dușman comun al Europei. Dă exemple istorice, în acest sens, de luptele comune dela Cossovo și Mohaci, pe timpul lui Mircea cel Bătrân.

Trecând la timpurile moderne și la războiul mondial, D-sa arată că în tot timpul între noi Români și Sârbi-Croai și Sloveni a fost totdeauna înțelegere; ne-am sprijinit reciproc în război și atunci când soarta vitregă a războiului și numărul prea covârșitor al dușmanilor — veniți din 2 părți — i-au forțat să-și părăsească țara, ei au găsit mijlocul să ne trimeată în ajutor aproape o divizie, care a luptat, cot la cot cu noi, în Dobrogea și Moldova.

Acest discurs a fost de asemenea foarte impresionant și mult aplaudat de comenseni.

Discursul d-lui Voicu Nițescu

Ultimul discurs l-a rostit d-l dr. Voicu Nițescu:

Iubiți tovarăși de credință și ideal!

Când în Noemvrie 1918 din prilejul armistițiului felicitam dela Celiabinsk în numele Corpului al 2-lea de voluntari transilvăneni, bănățeni și bucovinieni, pe d. Mișankovici, consulul general și reprezentantul diplomatic al Serbiei la Ekaterinburg pentru triumful idealului Jugoslavilor, acesta îmi răs-pundea:

„Profund mișcat de urările cordiale ale Corpului Voluntarilor Români transilvăneni, mă grăbesc să mulțimesc din toată inima mea și în numele națiunii sârbe bravilor frați români, a căror istorie e măturie vie a legăturilor noastre de prietinie neîntreruptă și de raporturi frățești, exprimându-mi via dorință pentru prosperarea surorii latine vecine și pentru strălucitul ei viitor. Trăiască România Mare!”

Acest răspuns al reprezentantului Serbiei fixa o stare de fapt, întărea un adevăr istoric, preciza o credință și lămuria un ideal, care trebuia să fie comun pentru cele două popoare: român și sârb.

Niciodată în cursul veacurilor dușmănie n'a existat între Români și Sârbi. Aceste două popoare au fost făcute ca să se înțeleagă, să se iubească și să lupte alături pentru credințe și idealuri comune.

Când în 1914 Serbia a fost atacată de Austro-Ungaria și Germania, Români din tot cuprinsul pământului românesc au suferit cu Sârbi, s'au bucurat de victoriile lor și în clipa decizivă au intrat în război alături de ei. O divizie sârbă a luptat

Bela Biroul Partidului Național-Tărănesc

Organizația județului Brașov roagă insistent pe domniile membrii ai comitetului județean, și președinții organizațiilor sătești, să ia parte la ședința ce se va ține în ziua de **Vineri 28 Septembrie 1923**, în localul Clubului (Gazeta Transilvaniei).

cot la cot cu armata română pe câmpiile Dobrogei. În Rusia, în Siberia voluntarii ardeleni, bănățeni și bucovinieni au luptat alături de voluntarii sârbi, tot așa cum au luptat cu legionarii polonezi, mândrii descendenți ai legionarilor lui Dombrovsky, cu legionarii ceho-slovaci, devotații supuși ai nemuritorului Massaryk. Și în sfârșit din Serbia au plecat cele câteva mii de prizonieri ardeleni pentru a alcătui în Franța corpul de voluntari, hotărâți să lupte pe frontul francez.

Întâmplarea a făcut ca astăzi, în străvechea cetate transilvăneană, în frumosul Brașov, onoarea națiunii de zi să li revină Sârbilor, Croaiților și Slovenilor.

Această fericită întâmplare ne dă nouă prilegiul binevenit ca să ne reamintim odată cu trecutul depărtat și evenimentele din trecutul mai apropiat, când suferințele, lupta și triumful comun au putut să consolideze și mai mult prietinia între România Mare și Serbia întregită, unindu-le într'o alianță, care va dăinui pe vecie, căci ele au de apărut tratatele scrise cu sângele sfânt al fiilor lor, hotare trase prin sforțări și jertfe nenumărate, pacea dorită de toți, dreptul și libertatea umană.

Și fiindcă odată cu voi, avem nemărginita fericire de a strange mâna și delegaților foștilor luptători ai celorlalte mari și mai mici țări aliate, dați-ne voie să le spunem acestora odată cu voi:

Voi fi ai Franței nemuritoare, ai Angliei puternice, ai Americii lui Wilson, ai Italiei mame, ai Belgiei martire, ai Poloniei lui Kosciusko, ai Ceho-Slovaciei lui Massarik și ai Portugaliei latine — rămâneți și în timp de pace alături de noi, așa cum eți stat alături în tranșee până la biruința finală și apărați împreună cu noi pacea lumii și dreptatea omenească!

Recunoscători, noi vă vom adresa acel pătrunzător „merci” cu care vă întâmpina populația Parisului când vă întorceați biruirilor din tranșee. Și ca să simțiți toată profunzimea dragostei ce avem în aceste clipe față de voi, iată în acest pahar eu pun tot sufletul poporului român, pe care-l beau până în fund în sănătatea și pentru fericirea voastră și a țării voastre. Iar glasul meu, în care se unesc 18 milioane de glasuri românești, strigă cu toată puterea:

Trăiască Fidac-ul!

După aceste discursuri masa s'a ridicat, oaspeții plecând cu automobilele, conduși până la bariera Bartolomeiu de echipa foștilor voluntari din San Petru, spre Bran.

Serbare jubilară

Societatea pentru lajutorarea și înmormântarea chelnerilor din Brașov, împlinind 45 ani de existență și 25 ani dela slințirea steagului ei, va aranja în ziua de **30 Sept. a. c.** o serbare jubilară în saloanele Redoutei. Venitul curat al serbării va augumenta fondul societății. Onor. public este invitat să onoreze se-barea participând în număr cât mai mare.

Formațiuni asupra serbării se pot lua dela d-l Constantin Jianu, restaurator (Tg. Cailor) și la secretarul societății d-l Francisc Polanek (Str. Castelului No. 21.

Pentru Funcționarii de Bancă din Brașov

În ultima adunare a delegaților funcționarilor de bancă din Brașov s'a hotărât definitiv înființarea în localitate a unei filiale a Corpului Funcționarilor de Bancă din România „Unirea” cu sediul central în București.

Cu această ocaziune s'a constituit un comitet provizoriu urmând ca alegerea consiliului de administrație al filialei să se facă în Adunarea generală care va avea loc în seara de **Vineri 28 c. a. orele 8 jum. la Gewer-beveren** (sala de vânătoare).

Comitetul roagă stăruitor și pe aceștia care pe toți funcționarii de bancă din Brașov — indiferent dacă mai fac parte și din alte asociațiuni similare, — să participe la această adunare, fiind vorba de o inițiativă care are la bază numai apărarea intereselor lor.

Locale

Pentru cursul de limba germană, după metoda directă, se mai primesc înscrieri zilnice între orele 2-3 la d-l dr. Balogh în str. Principele Carol 29. Cursul ține 3 luni de zile, în care timp cei ce urmează cursul se pot perfecționa în limba germană. Nimeni să nu întrelasă a se înscrie în acest curs.

Din cercuri veterinare. Începând cu 1 Octombrie a. c. înființăm în Strada Gării No. 14, Telefon 71 (Farmacia Lukas) un institut modern veterinar, în care se dau consultări pentru animale mari (cai, vite) și animale mici de casă, înecș bi-câni. Tratamentele urmează după cele mai noi metode terapeutice streine. Toate modulele de operație aseptice, restrațiuni la animalele de gen feminin (vacă, porci) și tratamentul vacilor și iepelilor sterpe, coupiraj, băi desinfectante și de curățire pentru câni etc. se execută zilnic dela orele 3-5 d. a. (cu excepția Duminicilor) sau după acord, și afasă de orele de consultare.

Inspector **Moldovan** și Dr. **Krafft**, medici veterinari. 16

Medicale. **Urul Benția**, medic specialist (p-ntru boli interne, boli de piele și venerice și boli femeiești) s'a reînțors din străinătate și dă consultațiuni Str. Castelului 70., orele 11-1, 3-4. 858 1-2

Gimnastică igienică sistem Mendlik pentru femei și copii sănătoși și bolnavi la Doamna Dr. Kahana, Str. Poții 8

D-l medic primar Dr. Alfred Jokellus consultă zilnic dela orele 10-12 1/2 și dela 2-3 p. m. pentru boli interne și de femei. **Laborator Röntgen.** Str. Aței Nr. 7.

MEDICALE Doctorul **Alexandru Dobrescu** sa reînțors din concediu și a reînțors consultarea zilnic. 850 2-3

Din public

Braşov, Sept. 1928.

Primum următoarele:

Stim. D-le Redactor.

Vă rog să binevoiți a publica în onor. D-v. ziar, următoarea scrisoare deschisă, ce adresez fostului procurist al sucursalei Băncii Generale a Ţării Româneşti şi actual vicepreşedinte al Camerei de Comerţ de aici, d-lui G. A. Mincu avocat etc. Str. de mijloc Nr. 6.:

Cam târziu, adică abia în luna trecută şi pe când te găseai în Spitalul local, am aflat dela oameni de bună credinţă, de noile şi meschinele calomnii şi minciuni, pe cari cauţi să le răspândeşti, conform vechitului obicei, inducând în eroare opiniunea publică.

Iată ce am aflat: I D-nii conducători ai sucursalei Băncii Generale a Ţării Româneşti de aici mi-au declarat: d-l G. A. Mincu reu spus că a convocat pe d-nii directori, I. Manoilescu, Floru şi Mănăilă, ca să procedeze la facerea anchetei cerute de d-ta, însă d-l Manoilescu a refuzat să facă acesă anchetă, declarând, că nu înţelege să ancheteze actele unui om, de a cărui cinste este convins!!

Ai mişit, fiindcă d-l Manoilescu, fiind întrebat de mine mi-a declarat în scris: c) că nu a fost convocat nici odată, ca să facă acesă anchetă; b) că nu a făcut nici odată asemenea aprecieri, şi nici nu le putea face, fără să ancheteze!

Din aceste declaraţiuni ale d-lui Manoilescu reiese clar, că fugi de acesă anchetă. Nu vreau să calific după cum se cuvine acesă purtare a d-tale.

II. In ziua de 29 Aprilie a. c. imediat după terminarea Adunării Generale a Camerei de Comerţ de aici, luând de braţ pe d-l Petre Pavel, unul dintre comercianţii şi industriaşii vechi şi cinstiţi ai Braşovului, i-ai declarat următoarele:

Imi pare rău că amicul d-tale Stinghe, nu a luat parte la Adunare, căci dacă venea, citeam imediat 2 scrisori, ce le am: una dela soţia lui şi alta dela fraţele lui şi îl făceam de ruşina! Te rog să vii când vrei acasă la mine să îi le arăţi!

După 2 sau 3 zile d-l Pavel însoţit de o altă persoană s-a prezentat la Soc. „Oituz“, şi te-a somat, să le arăţi acele scrisori.

Iată ce ai declarat cu cea mai mare neruşinare:

a) Că d-l Pavel nu a înţeles, fiind că ai vorbit „radical“, (?!) că nu poţi arăta nici o scrisoare, că nu ai!

D-l Pavel simţindu se jicnit, şi-a ripostat şi şi-a reproduş în treaga convorbire. Văzându-te strâns cu uşa ai deplasat chestiunea şi ai început să vorbeşti de altele. Timp de o oră ai vorbit cu spume la gură, şi ca totdeauna, când vorbeşti sau scrii, iar ai făcut gafe, iar te-ai încurcat, ba ai încurcat şi pe alţii, faşă de cari trebuie să ai recunoştinţă.

b) că nu înţelegi de ce te perzecu, căci nu mi-ai făcut nici un rău (!) că, ai stăruit ca felia mea să fie primită la bancă, (neadevărat!), că ai stăruit să mi-se dea pensie! (neadevărat!). In fine, că mi-ai făcut numai bine şi eu ca-recunoştinţă, şi-am făcut numai rău, şi căutând să-ţi fac rău, prin ziare, şi-am făcut bine, căci Soc. „Oituz“, în urma campaniei mele, şi-a dat o gratificaţie de 3 milioane lei!!! (Aviz: celor, cari vor fi descoperiţi prin ziare, să caute să fie angajaţi la acesă Soc. miraculoasă!) Nu sunt sigur, dar cred, ca şi aici ai spus un neadevăr.

c) Că ai voit să-i dai şi d-lui Manoilescu să câştige ceva

...le, dela acesă Soc. miraculoasă, (neadevărat!) şi-am neadevăr, (neadevărat!) dea demisia din consiliul ei de administraţie. (Nu e adevărat, fiindcă d-l Manoilescu, mi-a declarat în scris, că e demisionat din proprie iniţiativă!).

d) Că l-ai rugat pe d-l Manoilescu să facă ancheta cerută de mine, însă d-sa la rugămintile mele a refuzat s-o facă?! Cu alte cuvinte, eu cer, ca d-sa să facă anchetă, eu îi fac rău, şi îl fac să nu câştige ceva parale pe care vrei să îi le dai, şi drept mulţumire d-l Manoilescu nu face ancheta fiindcă eu l-am rugat! Eşti sublim ilustre! la fel ca în fraudă cu făina! Mă bucur şi eu alături de distinsul d-tale amic dela „Carpăţii“ că te-ai făcut bine de apendicită, dar regret, că nu te-ai făcut bine şi la cap.

Ai spus un neadevăr, fiindcă d-l Manoilescu, mi-a declarat în scris, că nici eu şi nici altcineva nu a intervenit, că d-sa să nu facă ancheta şi mi-a mai declarat că e gata ori când s-o facă, în mod imparţial, dacă îi se va cere de Tribunal!

e) Ca încheiere ai declarat, că nu mă poţi da în judecată, fiindcă sunt în joc, şi oameni mari, pe cari nu îi convine să-i dai la lumină!

Aici, fără să vrei, ai spus adevărul! Şi fiindcă ai scrupule în acesă privinţă şi eu nu am, mă voi însărcina eu să-i scot la lumină pe altă cale.

In rezumat, acesă ar fi declaraţiunile mincinoase şi meschine, pe cari le-ai făcut şi de cari am auzit tocmai pe când erai în spital. A urmat o mică scrisoare, pe şi-am scris-o — imediat şi pe care ai brăţat-o, aşă sunt informat, — la diferite persoane, căutând natural să pozezi în victimă, ceea-ce îţi era uşor, căci erai în spital.

Mă aşteptam s-o arăţi tovarăşilor d-tale, dar ca s-o arăţi şi allora nu mă aşteptam, — o mărturisesc, căci era cam aspră.

Tovarăşii nu s-ar fi mirat, căci ştiau, în ce hal ai venit la Braşov, şi că după 5 ani, cu ajutorul Fabricii de cărămizi din Târlungeni, cu al întreprinderilor Popa Simion şi Dori Bermann, Gabor Weiss şi Erney, Gogu Mateescu, „OFA“, Moara Teleormanul, Federala şi altele mai măruntele, ai devenit ca prin farmec, proprietar de vilă, de fermă, de automobil, şi de milioane bani gata! Iar alţii, cari nu ştiau de toate acesă şi nici nu înţelegeau sensul acesei scrisori, de sigur că se vor fi mirat: cum am putut să îi-o trimit şi tocmai la spital? In necunoştinţa şi sinceritatea lor, m-au blamat! Ii scuz, fiindcă nu te cunoşteau.

Sunt alţii, însă, cari cu toate, că cunosc toate cele săvârşite de d-ta, nu vor să se lase convinşi, fiindcă li-se pare că dacă ar fi adevărate, ar fi extraordinar de grave! Intre acesă sunt şi cei, cari pun multă greutate, pe certificatele şi rectificările ce ai obţinut tot prin intervenţia tovarăşilor.

Sunt alţii, cari ştiindu te azi multimilionar şi cu protecţii puternice — cu toate, că sunt convinşi de faptele d-tale, — nu vor să apară, că sunt, şi nu numai că te compăţimesc, dar te laudă.

Un caz: al d-lui Tisescu pe care în 1923 l-ai făcut mincinos, iar el te-a făcut lichea şi ticălos, ceea ce nu va împedeca, ca azi să fiţi distinşi pretini şi sinceri amici. Şi asta de când cu stilul şi faşada românească a Camerei de Comerţ de aici, pentru care ai luptat cu atâta succes, ca să fie achitată la timp cu Lei 600.000. Că a eşit şi românească şi săsească nu are importanţă, căci a fost tocmeala: au mai dat ei, am luat

noi. Şi a eşit ce se vede azi! Dar cu bani buni buni! Mai sunt însă alţii, cari au şi ei, câte un dosar la fel cu Nr. 2279.924 şi de teama, să nu le vină rândul, te apără cu îndârjire şi la disperare. Deocamdată atâta.

Ioan A. Stinghe, Str. Orfanilor Nr. 34.

Un judecător implicat într'un fapt de urnă electorală pus la dispoziţiune

La ultimele alegeri parlamentare s'a furat la secţia Arpaşul de jos, urna electorală. Cazul se instrueşte de câteva luni. Insuşi greşierul biroului electoral a învinovăţit pe judecător de furtul urnii.

Răsfoid „Monitorul Oficial“ din zilele acesă găsim publicat în nrul 203 din 13 Sept. 1928 următorul document:

No. 75523 din 1 Sept. 1928.

Mihai I.

Prin greş a lui Dumnezeu şi voinţa naţională, Rege al României,

La toţi de faşă şi viitori, să-năţate;

Asupra raportului Ministrului nostru Secretar de Stat la Departamentul Justiţiei sub No. 75524/ 9.8

Pe temeiul art. 138 alin. ultim din legea pentru organizarea judecătorească,

Am decretat şi decretăm: Art. I. D. Octavian Colceriu, ajutor de judecător la Judecătoria Sf. Gheorghe mixtă, se pune în dispoziţiune.

Art. II. Ministrul nostru secretar de Stat la departamentul Justiţiei este însărcinat cu executarea acesui decret. Dat în Bucureşti, la 7 Sept. 1928.

In numele Majestăţii Sale Regele Mihai I.

Miron, Patriarhul României. Gheorghe Buzdugan. Ministrul Justiţiei. Stellan Popescu.

No. 2 225.

Raportul D-ului Ministru al Justiţiei către Înaltă Regentă.

Înaltă Regentă,

Pe temeiul art. 138 alin. ultim din legea pentru organizarea judecătorească, respectos Vă supun spre semnare alăturatul decret, prin care Dl. Octavian Colceriu, ajutor de judecător la Judecătoria Sf. Gheorghe mixtă, se pune în dispoziţiune pentru că, dupăcum se constă din raportul de inspecţie No. 719/ 928 al D-ului Inspecţie de judecătorească depe lângă Curtea de Apel din Braşov, s-a făcut vinovat de grave abateri dela d-ta: a plecat în concediu fără a aştepta aprobarea cererii ce făcuse, lăsând lucrările în mare surătorinţă; încează cu o urgărită condamnabilă şi să dovadă de totală lipsă de bună voinţă şi simţ al datoriei!

Vă rog să binevoiţi a primi Înaltă Regentă, încredinţarea a dăncului meu respect

Ministrul Justiţiei:

Stellan Popescu.

No. 75,224. 1928 Sept. 1.

„Şcoala de dans“ IZSAK

Bulev. Regele Ferdinand No. 7.

„GEWERBEVEREIN“

Cursurile: Grupele separate şi orele particulare încep dela 1 Octombrie a. c.

Afară de dansuri naţionale, ritmice, de scenă şi obicuite învăţăm: „Jale-Blues“, „Twist“, „Taragona“, „Fox-Anglaise“, „Kinkangu“, „Polonia“, „Slow-Fox“, „Waltz-Englisch“ şi toate dansurile moderne.

Inscrierile se fac zilnic dela 13 h. — 15 h. ş. dela 18 h. — 22 h.

Invitare.

Reunirea „Pompierilor voluntari“ din Braşov, şi-a lăsat adunarea generală în ziua de 29 Septembrie 1928 la orele 8 seara, în sala Depoului Central, la care cu onoare invită pe toţi membrii ajutători ai acesei reununi.

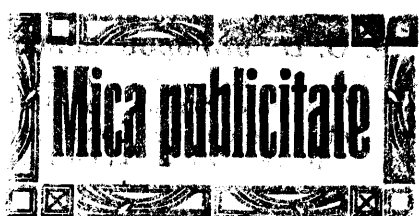
Comitetul Reununi.

Aviz pentru antreprenorii de lucrări

La Cinematograful „Astra“ Braşov se prim s-o oferte până la 26 Sept. a. c., pentru repararea unei galerii de lemn.

Informaţiuni la Biroul Cinematografului. 849 2—2

Diracţiunea.

De închisat 2 camere, pivniţă, pod instalaţie electrică în strada Cacova de jos No. 57, fiind singur în curte. A se adresa la d-l N. Badea Tip. „Gaz. Trans.“.

Aviz. Aduc la cunoştinţa tuturor Băncilor de credit şi onor public, că în numele meu Gheorghe Domnişor şi soţia mea Maria Domnişor aşcută Ghimbăşan să nu imoromute nici un ban sau să nu încheie alte afaceri, căci nu iau nici o răspundere. 854 1-3

Caut cameră frumoş mobilată, eventual două, în centrul oraşului. A se adresa redacţiei zierului. 1—2

In gazdă se primeşte un elev sau o eleă. Adresa la administraţia zierului

Comitetul şcolar depe lângă Şcoala normală de fete Regina Maria Sf. Gheorghe.

CONCURS

Se publică prin prezenta licitaţie publică pantru vinderea a doi cai buni şi a două trăsură, una bună şi una mai uzată, pe ziua de 1 Octombrie 1928 ora 5 p. m. Licităţia se va ţine cu oferte închise în secretariatul Şcolii normale de fete din Alea Regina Maria. Licităţia se va ţine în conformitate cu § 72—83 din legea contabilităţii publice.

Informaţiuni mai detaliate se pot lua la secretariatul şcolii în orele dinainte de masă în orice zi de lucru.

Sf. Gheorghe, 10 Septembrie 1928.

Preş. comit. şcolar:

General M. Todloescu.

Secretar Contabil:

indescifrabil

837 3—3

Primăria Municipiului Braşov.

No. 23349/1928.

CONCURS

pentru ocuparea postului vacant de director al abatorului.

Condiţiunile pentru obţinerea postului sunt stabilite prin dispoziţiunile regulamentului pentru aplicarea legii asupra statutului funcţionarilor publici.

Retribuţiunea este stabilită prin legea organică respectivă.

Solicitanţii vor adresa petiţiunile timbrate şi însoţite de documentele necesare până la 9 Octombrie a. c. acesei primăriei.

855 1—1

Primar:

Cotiţi şi răspândiţi „Gazeta Transilvaniei“

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“ S. A.

Sucursala Braşov.

Strada Porţii No. 11.

Librărie, Papetărie, Depozit de Hârtie. — Articole de Pictură. — Articole Fotografice. — Gramafoane „His Master's Voice“ şi „Columbia“.

PREŢURILE CELE MAI EFTINE.

Noutăţile de modă de toamnă şi de iarnă cele mai noi stau la dispoziţia Onoratei noastre clientele pe preţuri cari nu mai pot fi concurate. Magazinul nostru splendid şi bogat asortat cu

paltoane de blană şi de piele, paltoane şi haine pentru dame, fatişe şi copii

satisface cele mai fine pretensiuni, pentru că bunul renume al mărfurilor noastre a fost totdeauna o garanţă a gustului fin şi inescuşionabil şi a calităţii de prim rang

FENYVESI şi SAMUEL

Cel mai mare magazin de confecţiuni pentru dame din România mare

BRAŞOV, Târgul Inului 31—33.

801 4—10

CHESTIUNEA OPTANȚILOR.

Rezoluția Consiliului Ligii Națiunilor.

Faza ultimă în care a ajuns litigiul nostru cu Ungaria pe chestia optanților, este următoarea:

Consiliul Ligii Națiunilor a adoptat propunerea formulată de d-l președinte Procope, după care se recomandă României și Ungariei a duce mai departe tratativele de înțelegere comună, urmând ca hotărârile la care se vor ajunge să fie aduse desbaterei Consiliului Ligii, în sesiunea viitoare din Decembrie.

Contele Apponyi, în numele Ungariei și d-l Antoniadu, în numele României, au declarat că acceptă această soluție, într-un câștig se speră într-o aplanare sinceră.

Dar, acceptând această soluție, delegatul României d-l Antoniadu a ținut să sublinieze faptul, că dacă o discuție asupra fondului ar fi din nou pusă înaintea Consiliului, guvernul român se referă la rezoluția din 8 Iunie 1928, care include discuția în fața Ligii. Contele Apponyi nu a admis acest punct de vedere replicând că chestiunea va putea eventual să fie adusă din nou în fața Consiliului Ligii.

S-a luat act de declarațiile ambelor părți.

După terminarea desbatelor înaintea Consiliului Ligii, delegatul Ungariei a cerut delegaților români d-nii Petrescu-Comnen și Djuvara ca să se fixeze locul și data începerii tratativei directe.

Iată și rezoluția Consiliului:

Consiliul Ligii Națiunilor recomandă ca, rezervându-și punctele lor de vedere asupra principiilor și situației de fapt, puncte de vedere ce au mai fost exprimate în fața Consiliului, cele două guverne să ia măsurile necesare pentru ca plenipotențiarilor lor să se întrunească investiți cu împuternicirile necesare cât mai curând posibil, pentru a ajunge la un aranjament

practic al afacerii. Consiliul exprimă speranța, că negocierile la care îndeamnă, vor ajunge la o regulare satisfăcătoare și definitivă a chestiunii. Consiliul decide amânarea afacerii, așa cum se găsește actualmente în fața Consiliului, până la viitoarea sa sesiune.

Informații

P. O. D. protopop militar maior Ilie Hociotă dela Corpul V. Armată Brașov, a fost înaintat la gradul de Locot-colonel. Ii exprimăm călduroase felicitări.

La gradul de general de brigadă au fost avansați d-nii colonelii Aurel Păcală și Gh. Timco, iar la gradul de locot-colonel d-l maior V. Măsoara. Felicitări.

Jandarmi bravi. Ni se relatează un caz de furt de haine, întâmplat Duminică seara în Bran. Hainele au fost furate din automobilele d-lor farmaciști Nan și Grama. Observându-se furtul și părăndu-i-se d-nului Nan suspect individul Schlosser, acesta luat de scurt s-a incurcat în răspunsuri. Avizați jandarmii V. Ailene plutonier la comp. de jandarmi din Brașov și șeful postului Bran Nicolae Dorobanțu, hoțul adevărat a fost găsit împreună cu cele furate în grădina din Tohanul vechiu alui Schlosser. Hoțul principal e un vechiu pușcăriaș evadat din temnița dela Sibiu cu numele Simion Stângaci. Pare a fi amestecat în furt și un grefier din Brașov T. P., care a fost văzut în tovărășia hoșilor. Toți trei sunt anchețați la Brașov.

Cancelaria Dr. VOICU NITESCU caută un stagiar, pentru imediat angajare. 917 3—0

O groaznică catastrofă se anunță din Madrid, unde alalta-seară a luat foc, în timpul reprezentației vechiului teatru „Novidades”, cel mai mare din Spania. Deoarece focul n-a putut fi încă stins și o mulțime de persoane zac sub dărâmurile teatrului, nu se poate cunoaște precis numărul victimelor. Se crede că sunt sute de morți și răniți.

Din Turcia nouă. Entuziasmul pentru noul alfabet introdus în Turcia crește în fiecare zi. Merită a se observa, că în special femeile turce prezintă un mare interes pentru noul alfabet, formând majoritatea la cursurile ce au fost înființate pentru răspândirea noii scrieri turcești. Partidul populist turc, care a înființat aceste cursuri, după ce a constatat, că aproape 80% din auditorii sunt femei, a luat hotărârea de a înființa 5 cursuri speciale pentru femei.

Conservatorul turcesc din Constantinopol a trimis în Anatolia o comisiune specială formată din 5 membri cunoscuți în arta muzicală, cu scopul de a aduna în satele din Anatolia cântece populare. Aceste cântece sunt destinate a forma baza viitoarei muzici naționale turcești.

Un zbor cehoslovac Praga-Siberia. Zilele acestea pilotul cehoslovac Viherek a întreprins un zbor Praga-Omsk pe un aeroplan cehoslovac „Avia BH 11 b” cu motor „Walter”. Aviatorul urmărește un mare record, care va putea fi realizat dacă va avea un timp favorabil. Aeroplanul cântărește 346 kgr. și împreună cu combustibilul 814 kg. Aviatorul cântărește 65 kg. Aviatorul Viherek a zburat prin Silezia, Polonia spre Moscova și de acolo se îndreaptă spre Siberia.

Se caută în cartierul Blumăna de închiriat un imobil pentru școala de copii mici No. 4 din Strada Agrașelor, compus din două săli pentru clasă, cameră pentru servitor, magazie și locuință pentru directoare.

Ofertanții se vor adresa cu pretențiunile d-lui Căpitan Rotaru, președintele comitetului școlar. 2—3

Banditismele dela Bistrița-Năsăud

Triumful P. N. T.

La alegerea de senator în circumscripția Bistrița-Năsăud Partidul național-țărănesc a obținut un adevărat triumf electoral. Candidatul P. N. T. d-l dr. Rocnean a obținut aproape 9000 voturi, fiind declarat ales, față de 1000 voturi obținute prin fel de fel de presiuni, de candidatul fripturist-averescan dr. Victor Moldovan.

Ca să ilustrăm apucăturile de bandiți ale averescanilor n'avem decât să înregistrăm faptul de necrezut, că o echipă de electori averescani, în frunte cu un fost prefect, au sechestrat pe dep. dr. Manu, care se găsea în propagandă electorală ducându-l cu forța cu automobilul până la Hațeg.

Iată ce relatează în privința aceasta ziarul „Curentul”:

„În cursul zilei de Vineri două „Buick”-uri venite în propagandă electorală cu câțiva averescani dela București s'au oprit deacurmeziș pe șoseaua dintre Beclean și Bistrița, așteptând sosirea d-lui Demetriu Man, profesor de teologie și deputat național-țărănist și a d-lui Bohăjel, senator național-țărănist.

Când automobilul în care se aflau acești doi domni a încercat să treacă prin partea locului, a fost oprit imediat, părintele Man a fost declarat sechestrat și încărcat cu forța într-o mașină a averescanilor. De aici a fost transportat în spre Dunăre, unde urma să fie înecat.

Astfel au ajuns cu automobilul până la Hațeg, unde oamenii averescanilor din cauza lipsei de benzină, au fost nevoiți să oprească mașina în plin centru al orașului.

Părintele Manu a început atunci să țipe după ajutor și venind poliția la fața locului a fost scăpat din ghiarele „răpitorilor” și a spus totul ce s'a întâmplat cu el.

„Răpitorii” au fost duși la poliție și luându-li-se interogatoriul, s'a constatat că se numesc maior Clonaru, fost prefect ave-

rescan la Ploiești, Valeriu Mircescu, ziarist, L. S. Pretorian și Petre Iordănescu, al cincilea dintre „răpitori”, care făcea pe șoseful n'a putut fi identificat, deoarece nici n'a voit să spună numele și nici nu s'a găsit asupra sa vre-un act oficial ori legitimație.

Impotriva răpitorilor s'au luat măsuri de dare în judecată, iar părintele Manu cu un alt automobil și-a continuat drumul spre Năsăud, ca să asiste la alegerea de senator.

Despre al doilea „răpitor”, d-l senator Bohăjel, care a fost dus cu o altă mașină, până în prezent nu se știe nimic, căci n'a dat nici un semn de viață. Nu se știe nici în care parte a fost dus.

Congresul Uniunii orașelor din România. În zilele de 6, 7 și 8 Octombrie, va avea loc în Oradia mare congresul anual al „Uniunii orașelor din România” care va fi prezidat de d-l dr. I. Costinescu, primarul Capitalei și președintele „Uniunii”.

În congresul dela Oradia mare, se vor discuta următoarele chestiuni:

Comunicări privitoare la rezultatele obținute prin aplicarea legii de unificare administrativă.

Înfăptuirea unui plan tip pentru executarea planului cadastral și de sistematizare a orașelor.

Propuneri în vederea realizării de împrumuturi internaționale, pentru lucrări edilitare.

Reorganizarea serviciilor financiare și administrative ale comunelor.

Noul proiect de lege pentru exproprierea necesare pentru utilitate publică.

Congresul va decide apoi condițiile de participare a „Uniunii orașelor” la congresul internațional al orașelor din întreaga lume, și care va avea loc la Sevilla în primăvara anului 1929.

FO LETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

Acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare. —

28 Martie. Dimineața la ora 7 și jum. plecăm mai departe din gara Bîrzula. Moldoveanca aceasta ne spune, că acum vre o zece zile au trecut pe aici nește refugiați români cu căruțele, venind din spre Elisabetgrad. Au fost refugiați din colonia noastră din Vișca mare, cari încă înainte de a sosi Germanii pela noi, de groaza lor și-au cumpărat căruțe cu cai și au plecat cu copli cu tot spre Băsarabia.

În gara Cibovca, pe câmpia din față, staționează o coloană de elape din un regiment austriac. Merg la exerciții pe câmp. Majoritatea lor sunt Cehi, cari cântă un cântec de războiu. Cât de mult se deosebește ceea ce cântă ei, de ceea ce simt ei în inimile lor. Merg sărmanii Cehi la războiu, dar în inimile lor nutresc o ură neîmpăcată față de asupritorii lor și ei visează o Bohemie mare. Pe front s'au predat regimente întregi de Cehi și ajungând ei în Rusia sau Italia ca prizonieri, au format acolo legiuni de vo-

luntari, cari au pornit din nou la luptă pentru eliberarea fraților lor de sub jugul austriac.

Primele flori le vedem pe marginea liniei ferate, după ce eșim din gara Zatișce. În sufletele noastre revine o rază de bucurie, fiindcă odată cu sosirea primăverii vom avea și noi o caldă mângâiere, o rază de bucurie asemenea aceleia, ce o ai în o frumoasă zi de primăvară, când vezi pe câmp primele floricele... În vagonul nostru domnește o continuă animație, o glumă urmează altele.

La ora 3 d. a. ajungem în gara Rozdelnaia. Aici un soldat român ne dă două gazete românești „România” și „Acțiunea Română”. De mult n'am mai citit gazete românești și nu știam, ce se mai petrece în România, de aceea sorbim cu atâta nesăț fiecare propoziție, fiecare rând, sau cuvânt. În „România” cu data de Joi, 22 Martie 1918, în articolul prim „Bucurele bolnavă” pâr. Ioan Agârbiceanu, scriitorul nostru ardelean, condamnă „bucurele bolnavă” a unora din România,

cari nu se mai gândesc la alianța ce au avut-o cu nobilul popor francez, ci sunt veseli, că au putut ajunge la o împăcare cu Neamțul, care le-a fost dușman și poate le va mai fi.

O decepție ni se lasă și în sufletele noastre când celim acest articol. Unde mai e dorul de luptă pentru unirea tuturor Românilor sub un singur stăpânitor român? Ce vor face de aici înainte milioanele de Români din Ardeal? Pentru-ce s'a vărsat atâta sânge românesc, dacă rezultatul acestei vărsări de sânge se reduce la această „bucurie bolnavă”? Adevărații patrioți însă condamnă această bucurie bolnavă, precum și pe politicienii, cari au adus țara în starea aceasta. La constatarea aceasta ajungem celind articolul „Politicienii noștri” publicat în „Acțiunea Română” din 22 Martie 1918, în care articol e condamnat guvernul liberal, care a dus țara în un războiu, pentru care armata n'a fost echipată cu armament modern.

Pe edificiul gării Rozdelnaia flutură drapelul ucrainian vânt-galben. În gară vedem inscripții nemțești: „Bahnhofskommandant”, „K. u. k. 15 Brig. Inf. Reg.” etc. Pe peronul gării nu mai vezi nici un „tovarăș” rus. Pe deasupra gării trece un aeroplan austriac, care se îndreaptă spre Odessa. Umblând prin gară d-na Laurenția Folea se întâlnește cu un fecior al comerciantului Iaross din Făgăraș, care acum

era ofițer în armata ungurească.

Bună ziua doamnă — o agrăi ofițerul. — Mergeți acum acasă? — o întrebă el. Dânsa s'a făcut că nu l' cunoaște și a venit la vagoane și ne-a spus, că e aici feciorul lui Iaross și să ne ferim de a ne întâlni cu el. La fel o pășise în zilele trecute și d-l dr. Liviu Pandrea adv. din Făgăraș: Se plimba pe o stradă din Odessa, când veni așă spre el un ofițer ungar și îl salută cu o deosebită bucurie, vorbindu-i ungurește: „Bună ziua d-le coleg! Ce faci pe aici? — îl agrăi ofițerul, care era un avocat ungar din Brașov și care acum era în trecere cu armata ungurească spre Ucraina. D-l Pandrea s'a făcut, că nu l' cunoaște și la întrebările lui îi răspundea cu singurul cuvânt rusesc, ce-l știa și el: Nie znaiu (Nu știu...)”

Crezând avocatul ungar, că nu e d-l adv. Pandrea, ci unul care seamănă perfect cu el, îi zise la urmă tot ungurește: „Bocsánatot kérek” (Scuzați vă rog) și a plecat mai departe, iar d-l Pandrea a răs una bună singur, că a scăpat ușor din această încurcătură.

În gara Rozdelnaia vorbim cu un soldat din Râșnov. El ne întrebă dacă știm unde e Râșnovul, iar noi îi răspundem, că am învățat din geografie, că unde e Râșnovul, iar pâr. Babeș din Sohodol zâmbește, auzindu-ne cum ne eschivăm de a-i spune acestui soldat adevă-

rul. Unul din ai noștri aleargă la vagoane și îi spune părintelui Dumitru Soiu din Râșnov, ca să nu iasă afară din vagon, fiindcă e aici în gară un soldat din Râșnov. Îl întrebăm pe frațele nostru român, ce mai e prin Ardeal? Cum e traiul pe acolo? Cât sunt de scumpe bucatele? etc. și toate acesta întrebări — îi spusem lui — că i le punem numai așa din curiozitate, deoarece-ce noi suntem refugiați din România...

La ora 8 seara plecăm din gara Rozdelnaia și la 11 oare noaptea ajungem în Tiraspol. Aici aflăm, că merge trenul la Bender, dar locomotivă trebuie să ne trimită cei din Bender, adevărat România, fiindcă Rușii nu vor să ne dea.

— Va urma. —

Aviz. S'a deschis Prima Casă autorizată de împrumut pe amanet. Brașov, Piața Rozelor No. 2 lângă „Coroana Veche”. 821 2—3

Examene cu RAZE X (Röntgen) și examene bacteriologice poate executa or cărei persoane și în schimbul unor taxe mici, laboratoriile spitalului militar Brașov — dotate cu aparate noi. 583 10—0